

Riktlinjer för utmaningsrätten i Alingsås kommun efter återremiss (1)

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans:

Datum för beslut: ÅÅÅÅ-MM-DD

Diarienummer: 2025.563 KS

Gäller för: Alingsås kommun

Giltighetstid: XXXX-XX-XX

Revideras senast: Vid behov

Dokumentansvarig: Ekonomichef

ALINGSÅS
KOMMUN

Inledning

Utmaningsrätt innebär en möjlighet att föra fram synpunkten till kommunen att verksamhet som bedrivs av kommunen skulle kunna utföras av annan. En utmaning är inte någon rättsligt reglerad rätt, men sakfrågan måste hanteras på ett objektivt sätt. Kommunen prövar vid utmaningar om annan utförare är möjlig och lämplig. En utmaning kan leda till att kommunen överväger extern drift av både vidare och smalare omfattning än utmaningen. Kommunen besvarar inkomna utmaningar genom att antingen avböja/avslå utmaningen eller genom att anta/bevilja utmaningen. Att en utmaning antas/beviljas innebär att kommunen avser upphandla en leverantör för att bedriva verksamheten framöver. Det är kommunstyrelsen som är beslutande instans.

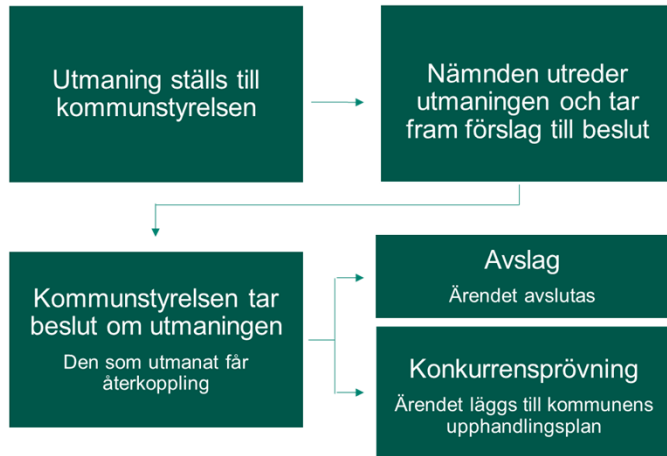
En utmaning ska inkomma skriftligt med information om vilken verksamhet som utmanas, om det är hela eller delar av den verksamheten och en motivering till varför verksamheten utmanas och vilka potentiella fördelar en konkurrensprövning skulle kunna leda till för kommunen. Utmaningen ska inkomma till kommunstyrelsen@alingsas.se.

Verksamheter som inte kan utmanas

Verksamheter som inte kan utmanas genom utmaningsrätten inkluderar myndighetsutövning (t.ex. bygglovsbeslut, ekonomiskt bistånd), strategiska ledningsfunktioner, och verksamheter som är lagstadgade eller måste utföras av kommunen (t.ex. grundskola, socialtjänst, räddningstjänst). Inte heller verksamhet som redan ligger på entreprenad kan utmanas.

Beslutsunderlag och utredning

Kommunen kan välja att både vidga och avgränsa prövningen i förhållande till omfattningen av en utmaning. Underlaget för kommunstyrelsens beslut om en inkommen utmaning ska antas eller avböjas, ska innehålla underlag till stöd för bedömning av utmaningen ur ett antal olika aspekter som bland annat frågor om tillåtlighet, ekonomi och kvalitet. Utredningen kan ta in synpunkter och ytterligare underlag från utmanaren kring varför utmanaren anser att berörd verksamhet mer effektivt kan utföras av någon annan. Eftersom en beviljad utmaning leder till en upphandling innebär det att verksamheten inte per automatik kommer bedrivas av utmanaren själv utan den kommer konkurrensutsättas enligt gällande upphandlingslagstiftning. Därav är det av största vikt att utredningen fokuserar på den utmanade kommunala verksamheten och inte på utmanaren. Däremot ska utmanaren kunna uppvisa relevanta referenser på att utmanaren har bedrivit liknande verksamhet inom kommunal verksamhet samt att utmanaren ska visa hur den är en seriös aktör som har för avsikt att delta i en eventuellt kommande upphandling. Nedan flödesschema visar processen för kommunens prövning av en utmaning.

Hur omfattande utredning som är motiverad i varje fall styrs delvis av hur omfattande utmaningen är. Utredningen ska innefatta en nuvärdesbeskrivning av den utmanande verksamhetens ekonomi och kvalitet. Utredningen ska även innefatta information om i vilken grad den berör anställd personal och i sådana fall hantera det i facklig samverkan. Utredningen ska även innefatta en omvärldsanalys över hur andra kommuner har valt att organisera denna typ av verksamhet.

Anbud från egen verksamhet

Om kommunstyrelsen väljer att bevilja en utmaning och det leder till en upphandling så har den egna verksamheten möjlighet att lämna anbud och konkurrera med övriga aktörer.